

Valsts policija

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS APKAROŠANAS AKTUALITĀTES VALSTĪ UN SUBJEKTU PROFESIONĀLĀ ATBILDĪBA

**Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes
Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes
1. nodaļa**

2019. gada 12. decembris

Rīga

Valsts policija

NILL AKTUĀLITĀTE VALSTĪ

- 2015. gads - OECD (Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācija)
- 2016. gada 11.-15.aprīlis – Moneyval plenārsēdē pieņemts lēmums pārcelt Moneyval pārbaudi no 2018. gada uz 2017. gadu
- 2017. gads – Valsts nacionālā riska izvērtējums (NRA)
- 2018. gads – Moneyval ziņojums par Latviju NILL jomā
- 2019. gads – Latvijas progresu izvērtējums

Valsts policija

VALSTS RISKĀ PROFILS

- NRA :
 - Aktuālo valsts iekšējo apdraudējumu noteikšana vadoties no NILL ģenerēšanas avotiem (predikatīvs);

- Noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas prioritātes NILL jomā:
 - **NILL izkārtošanas (layering) stadija** - veikta virkne sarežģītu finanšu darījumu, lai maskētu naudas izcelsmi.
 - (NILL stadijas: ievietošana (placement), izkārtošana (layering) un integrācija (integration))
 - **Autonoma noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija**
 - **Trešo personu veikta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija** – NILL, kā pakalpojums
 - **Profesionālie veicinātāji** - organizatori un atbalstītāji:
 - pēc profesijas (bankas darbinieki, zvērinātie advokāti, grāmatveži);
 - pēc profesionālajām zināšanām.

Valsts policija

PROFESIONĀLĀ NILL

- Izmanto savas profesionālās zināšanas vai profesijas priekšrocības
- Pakalpojums par samaksu vai cita veida atlīdzību
- Var būt cieši saistīta ar legālo profesionālo darbību
- Veic trešo personu NILL, bieži vien, nezinot precīzi par līdzekļu noziedzīgu izcelsmi

Valsts policija

AKTUĀLS APDRAUDĒJUMS

Valsts policija

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJA

Darbības ar NIL:

- pārvēršana citās vērtībās,
- atrašanās vietas vai piederības mainīšana,
- patiesā rakstura, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, kustības, piederības slēpšana vai maskēšana;
- citas personas noziedzīgi iegūtu līdzekļu iegūšana īpašumā, valdījumā vai lietojumā vai to realizēšana.

Nolūks:

- Slēpt vai maskēt līdzekļu noziedzīgo izcelsmi
- Palīdzēt citai personai, kura iesaistīta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, izvairīties no juridiskās atbildības.

Apzināšanas vai apzināta pieļaušana, ka līdzekļi ir noziedzīgi iegūti.

valsts policija

NOZIEDZĪGI IEGŪTA MANTA

IEGŪŠANA

Nezināja

KPL 377. panta 1./ 2. pkt

- Nevarēja paredzēt
- Nevajadzēja pieļaut

Apzinājās

Apzināti pieļāva

Pašlegalizācija

Starpniecība

Citas personas mantas iegūšana īpašumā/valdījumā/lietojumā, glabāšana, realizēšana

Ar speciālu nolūku slēpt/maskēt

Pārvēršana citās vērtībās, atrašanās vietas/piederības, slēpšana/maskēšana

Profesionāļi, kas sniedz pakalpojumu ar nolūku slēpt/maskēt

Mehāniski maina mantas piederību

5. panta 1. daļa 1. pkt.

- speciāls nolūks slēpt/maskēt izcelsmi
- speciāli maina mantas piederību

5. panta 1. daļas 2. pkt.

- nav speciāla nolūka slēpt/maskēt izcelsmi, nolūks izriet no pašām darbībām
- mehāniski maina mantas piederību

5. panta 1. daļas 3. pkt.

- nav speciālā nolūka slēpt/maskēt izcelsmi;
- mantas piederība/stāvoklis netika mainīt;
- manta lietota, realizēta, glabāta, iegūta.

Valsts policija

KRIMINĀLATBILDĪBA

Krimināllikuma 195.pants. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana

- Vieglākais sods – piespiedu darbs, naudas sods;
- Smagākais sods - brīvības atņemšana līdz 12 gadiem;
- Paredz mantas konfiskāciju (t.sk., prezumētā noziedzīgi iegūta manta);
- NIL par tādu atzīstama arī tad, ja Krimināllikumā paredzētais noziedzīgais nodarījums, kura rezultātā tieši vai netieši ir iegūti šādi līdzekļi, ticis izdarīts ārpus Latvijas Republikas teritorijas;
- NIL par tādu ir atzīstama neatkarīgi no tā, vai konstatēts, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi ir iegūti.

Krimināllikuma 313.pants. Iepriekš neapsolīta slēpšana

Krimināllikuma 315.pants. Neziņošana par noziegumu

Sagatavošanas noziedzīga nodarījuma izdarīšanai un noziedzīga nodarījuma izdarīšanas atbalstīšana ir kriminālsodāmas darbības

Valsts policija

PROFESIĀNALIS, KĀ SUBJEKTS

Grāmatvedis ir NILLNTFL subjekts (NILLNTFL 3. panta pirmās daļas 3. punkts)

Jāveic likumā paredzēti pasākumi:

- klienta identifikācija;
- ziņošana par aizdomīgajiem darījumiem

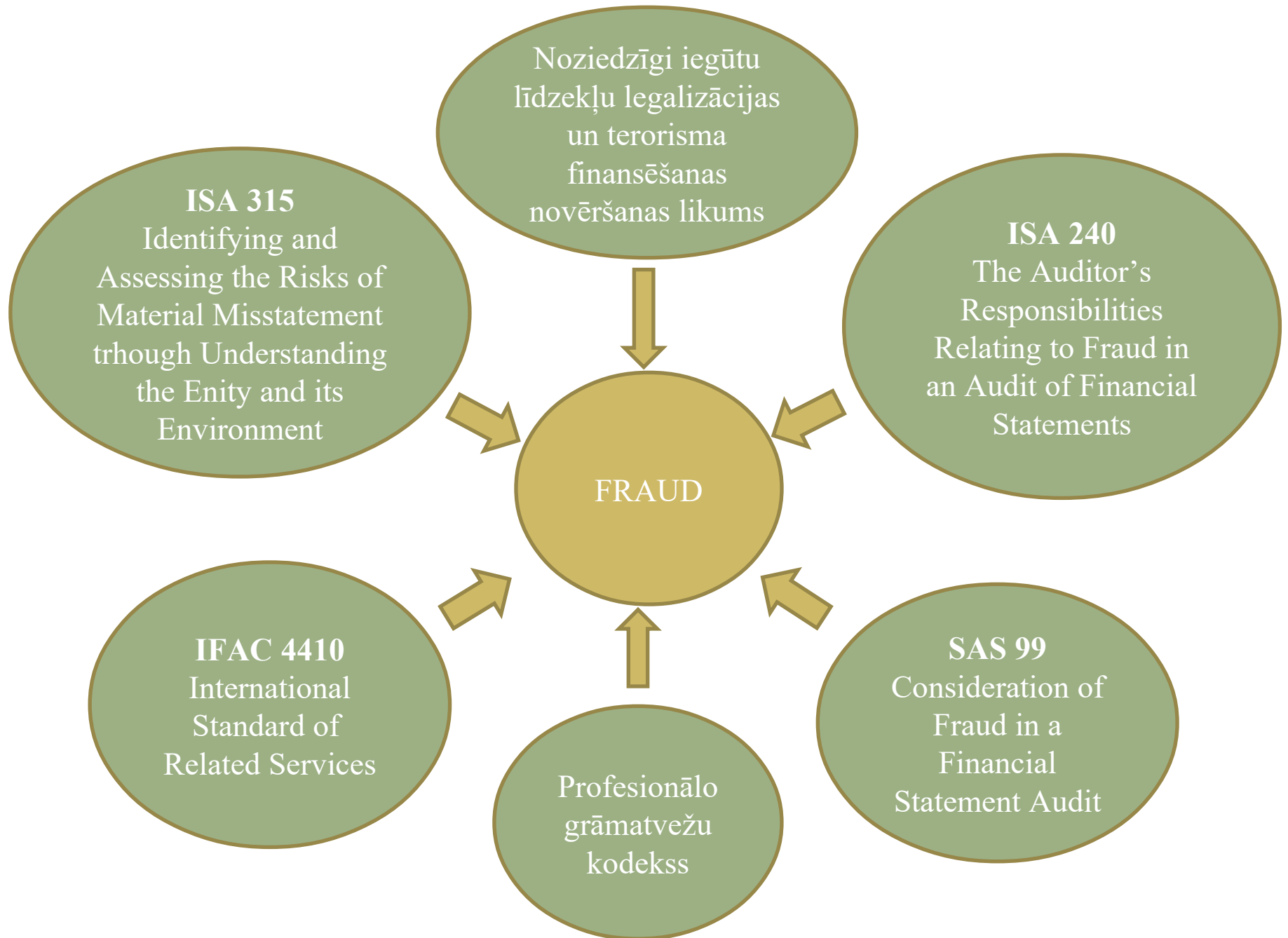
Kriminālprocesa likuma 125.pants. Fakta legālā prezumpcija

Bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādītiem uzskatāmi šādi apstākļi, ja vien kriminālprocesa gaitā netiek pierādīts pretējais:

- fakts, ka persona zina vai tai vajadzēja zināt savus normatīvajos aktos paredzētos pienākumus;
- fakts, ka persona zina vai tai vajadzēja zināt savus profesionālos un amata pienākumus.

Profesionālim jāzina savi pienākumi, līdz ar to profesionālis apzināti pieļauj, ka līdzekļi ir noziedzīgi iegūti.

- **Likuma nezināšana neatbrīvo no atbildības**
- **Soda neatvairāmības princips**

Valsts policija

JAUTĀJUMI?

